

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

බාහිර විභාග අංශය

වෘත්තීය හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි ප්‍රථම පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2010
2011 ජනවාරි

BMGTE 1025 - ව්‍යාපාර ගිණුම්කරණය

විභාග අංකය :

කාලය : පැය 03 යි

සියළුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

උපදෙස්

- i. I හා II කොටස් වල සියළුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයිය යුතුය. I වන කොටසට ලකුණු 30 ක් හිමිවන අතර II කොටසට ලකුණු 70 ක් හිමි වේ.
- ii. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ I වන කොටසට අදාළ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු අනිවාර්යයෙන්ම ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහිම සඳහන් කළ යුතු අතර, එය පිළිතුරු පොතෙහි ඇමිණිය යුතුය. I වන කොටසට පිළිතුරු ලිවීමට කිසිසේත් අමතර කඩදාසි භාවිතා නොකරන්න.
- iii. II කොටස සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට පිළිතුරු පොත භාවිතා කරන්න.
- iv. සහක යන්ත්‍ර භාවිතා කල හැකිය.

I කොටස

මෙම කොටසට අදාළ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ප්‍රශ්නය අසලම සපයා ඇති ඉඩ ප්‍රමාණයේ ලියා දක්වන්න.

(01) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගුණාත්මක ලක්ෂණ 03 ක් දක්වන්න.

- අ)
- ආ)
- ඇ)

(02) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අංක 03 ට අනුව ගිණුම් ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී පදනම් කරගත යුතු මූලික ගිණුම්කරණ සංකල්ප හතර දක්වන්න.

- අ)
- ආ)
- ඇ)
- ඉ)

(03) අසම්භාව්‍ය වත්කම් යන්න නිර්වචනය කර උදාහරණයක් දක්වන්න.

.....

.....

.....

(04) 2010 මැයි 10 වෙනිදා හටගත් ගින්නක් හේතුවෙන් සඳුන් සමාගමේ කර්මාන්තශාලාවේ කොටසකට හානි සිදුවූ අතර ඇස්තමේන්තු අලාභය රු. 550,000/= කි. 2010/03/31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන අතර අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත්තේ 2010 ජූලි 01 වන දිනය. 2010/03/31 දිනෙන් අවසන් වසරට පිළියෙල කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට මෙම සිද්ධිය බලපාන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න.

(05) සඳුන් සමාගම සතුව පවතින විශේෂ යන්ත්‍රයක ශේෂය 2009/04/01 දිනට රු. 1,000,000/= කි. එදිනට ක්ෂය සඳහා වෙන්කිරීම රු. 250,000/= ක් වන අතර ක්ෂය අනුපාතය වාර්ෂිකව සරල මාර්ග ක්‍රමයට 12.5% කි. යන්ත්‍රයේ පැවැත්ම පිළිබඳව කල ඇගයීමකදී යන්ත්‍රය සම්පූර්ණයෙන් පාවිච්චි කල හැකි කාලය උපරිම වශයෙන් වර්ෂ 04 ක් පමණ බව තහවුරු විය. 2009/2010 වර්ෂය සඳහා ක්ෂය ප්‍රමාණය වන්නේ;

අ)	200,000	ආ)	210,500	ඇ)	187,500	ඉ)	125,000

(06) නිෂ්පාදන ආයතනයක, නිෂ්පාදන පිරිවැයට 25% ක් කර්මාන්තශාලා ලාභය ලෙස එකතු කරයි. පහත තොරතුරු සපයා ඇත.

	රු.
නිමි භාණ්ඩ 2009 අප්‍රේල් 01 (ශේෂ පත්‍ර දිනට 2009 මාර්තු 31)	30,000
නිෂ්පාදන පිරිවැය (නිෂ්පාදන ගිණුමට අනුව 2010 මාර්තු 31 දිනට)	300,000
අවසන් නිමි භාණ්ඩ (වෙළෙඳ ගිණුමට අනුව 2010 මාර්තු 31 දිනට)	60,000

කර්මාන්ත ශාලා ලාභය වශයෙන් 2010 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වසරට පිළියෙල කරන ලාභාලාභ ගිණුමට බැරකල යුතු වන්නේ,

අ)	67,500	ආ)	69,000	ඇ)	70,500	ඈ)	71,500

(07) A සහ B යන හවුල්කරුවන්ගේ සාරාංශගත ශ්‍රේෂ්ඨපත්‍රය පහත පරිදි වේ.

	රු.		රු.
කීර්තිනාමය	12,000	ප්‍රාග්ධන ගිණුම්.	
ශුද්ධ වත්කම්	28,800	හවුල්කරු A	24,000
	<u>40,800</u>	හවුල්කරු B	<u>16,800</u>
			<u>40,800</u>

A සහ B ලාභ බෙදාගත් අනුපාතය වූයේ 2:1 වශයෙනි. නමුත් ඔවුන් ලාභ අනුපාතය 3:2 වශයෙන් වෙනස්කිරීමට එකඟ විය. මෙහිදී කීර්තිනාමය රු. 30,000/= ක් වශයෙන් ප්‍රත්‍යාගණය කොට ශේෂ පත්‍රයේ දක්වන ලදී. මෙයට අනුව A ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ශුද්ධ ශේෂය කීයද?

- අ) 23,800 ආ) 24,000 ඇ) 34,800 ඉ) 36,000

(08) වත්කමක ක්ෂය කළ හැකි අගය යනු;

- අ) වත්කමේ පිරිවැය
 ආ) වත්කමේ පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය
 ඇ) පිරිවැය හෝ ප්‍රත්‍යාගණන අගයෙන් අවශේෂ වටිනාකම අඩුකල පසු අගයයි.
 ඉ) වත්කමක ශුද්ධ විකුණුම් මිල හා වත්කමේ ප්‍රයෝජ්‍ය අගය යන දෙකෙන් වැඩි අගය වේ.

(09) සමාගමක් ප්‍රසාද කොටස් නිකුත් කරයි. මෙය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයට කෙසේ බලපායි ද?

- අ) ද්‍රවශීල වත්කම් වල වැඩිවීමක් වශයෙන්
 ආ) මූල්‍යකරණය වැඩිවීමක් ලෙස
 ඇ) මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වල වැඩිවීමක් ලෙස
 ඉ) මෙය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ නොදක්වයි.

(10) සමාගමක් රුපියල් මිලියන 1.8 ක් ගෙවා තනිපුද්ගල ව්‍යාපාරයක් මිලට ගන්නා ලදී. තනි පුද්ගල ව්‍යාපාරයේ වත්කම් හා වගකීම් පහත පරිදි වේ.

	රු.
ස්ථාවර වත්කම්	700,000
ජංගම වත්කම්	300,000
ජංගම වගකීම්	50,000
දිගුකාලීන ණය	100,000

කීර්තිනාමය සඳහා කල ගෙවීම් කීයද?

- අ) රු. 650,000 ආ) රු. 750,000
 ඇ) රු. 850,000 ඉ) රු. 950,000

(ලකුණු 3 x 10 = 30)

II කොටස

(01) ලාභාලාභ සම සම්ච බෙදා ගන්නා අමල්, විමල් හා කමල් යන හවුල්කරුවෝ කොළඹ සහ ගම්පහ වෙළෙඳසල් 2 ක් සහිතව රෙදි වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යති. හවුල් ගිවිසුම අනුව පහත සඳහන් වාර්ෂික වේතන දීමනාවන් කල යුතුය.

	රු.
අමල්	100,800
විමල්	67,200
කමල්	89,600

තවද හවුල්කරුවන් ලබාදෙන ණය මුදල වෙනුවෙන් 5% ක වාර්ෂික පොළියක් ගෙවිය යුතුය. අමල් කොළඹ වෙළෙඳසලද, විමල් ගම්පහ වෙළෙඳ සලද, කමල් බෙදාහැරීමේ හා විශේෂ ඇණවුම් ලාභ ගැනීමද භාරව කටයුතු කලෝය. අමල් සහ විමල් සඳහා ඔවුන්ගේ වෙළෙඳසල් වල ශුද්ධ ලාභයෙන් (කොමිස් අඩු කිරීමට පෙර) 10% ක කොමිස් මුදලක් ගෙවිය යුතුවේ.

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට හවුල් ව්‍යාපාරයේ ශේෂ පත්‍රය පහත දැක්වේ.

අමල්, විමල් සහ කමල් හවුල් ව්‍යාපාරය

2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය

ස්ථාවර වත්කම්	රු.	රු.
වැන්රිය	218,400	
ලී බඩු උපකරණ	42,000	
යන්ත්‍රෝපකරණ	<u>105,000</u>	365,400
ජංගම වත්කම්		
තොගය	168,000	
ණයගැතියෝ	<u>147,000</u>	315,000
(-) ජංගම වගකීම්		
ණයහිමියෝ	252,000	
බැංකු අයිරාව	<u>134,400</u>	(386,400)
		<u>294,000</u>
ප්‍රාග්ධන		
අමල්	168,000	
විමල්	84,000	
කමල්	<u>42,000</u>	294,000
ජංගම ගිණුම - කමල් (හර ශේෂය)		<u>(84,000)</u>
		210,000
ණය ගිණුම - අමල්		84,000
		<u>294,000</u>

වෙනත් තොරතුරු

- (1) හවුල් ව්‍යාපාරයේ ඇතිවූ ගැටළු හේතුවෙන් හවුල්කරුවන් 2011 මාර්තු 31 හවුල් ව්‍යාපාරය වසා දැමීමට එකඟ වන ලදී.
- (2) 2010 දෙසැම්බර් 31 වැනි දින සිට 2011 මාර්තු 31 දින අතර සිදුවූ ගනුදෙනුවල සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.

ගැණුම්	198,800
විකුණුම්	327,600
වෙළෙඳසල් සේවකයින්ගේ වැටුප්	50,400
විවිධ වියදම්	32,000
බදු කුලී හා වරිපනම් (වාර්ෂික)	5,400
ගැනීලි - අමල්	21,000
විමල්	8,400
කමල්	4,200

(3) 2011 මාර්තු 31 දිනට ශේෂයන්

ණය ගැතියෝ	134,400
ණය හිමියෝ	315,000
තොගය	142,800

(4) පිරිවැටුම බෙදී ගියේ පහත ආකාරයටය.

වෙළෙඳ සල්	-	අමල්	5/9
		විමල්	3/9
		කමල්	1/9

(5) එකිනෙක වෙළෙඳසලෙහි දළ ලාභය විකුණුම් වලින් 40% බැගින් විය.

(6) විවිධ වියදම් වලින් වැන්රිය වියදම් රු. 10,000 ක් ඇතුළත් වූ අතර ඉතිරිය පිරිවැටුම් පදනම අනුව වෙළෙඳසල් අතර බෙදන ලදී.

(7) වැටුප් සහ බදු කුලී හා වරිපනම් අමල් වෙළෙඳසල 60% විමල් වෙළෙඳ සල 40% වශයෙන් බෙදනු ලැබේ.

(8) කොමිස් මුදල් ගණන් බැලීමේදී වෙළෙඳසල් සඳහා බෙදාහැරීමේ කටයුතු වෙනුවෙන් වැන්රිය යොදවා ගැනීම පිළිබඳව සමානව වියදම බෙදන ලදී.

(9) විසුරුවා හැරීමේ වත්කම් උපලබ්ධි වූ ප්‍රමාණ පහත දැක්වේ.

යන්ත්‍රෝපකරණ	102,000
ලී බඩු හා සවිකරීම්	16,800
වැන් රිය	158,800
ණය ගැතියෝ	128,100
තොග	105,000

ණය හිමියන්ට සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා දමන ලදී. ව්‍යාපාරය වසා දැමීමේ වියදම රු. 10,500 ක් විය. ව්‍යාපාරයේ තිබූ වැන්රියක් අමල් රු. 105,000 කට එකඟ වූ වටිනාකමට පවරා ගත්තේය. ඉහත තොරතුරු වලට අනුව පහත දෑ පිළියෙල කරන්න.

- (1) 2011.03.31 දිනෙන් අවසන් වූ මාස 03 සඳහා වෙළෙඳ හා ලාභාලාභ ගිණුම
- (2) උපලබ්ධි ගිණුම
- (3) හවුල් ව්‍යාපාරයේ මුදල් පොත (බැංකු ගිණුම)
- (4) හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රාග්ධන ගිණුම් (හිරු කුමයට)

(මුළු ලකුණු 30)

(02) සීමිත අයදුම් සමාගම 2010 මාර්තු මස 01 වන දින රු. 100/- බැගින් වූ සාමාන්‍ය කොටස් 50,000 ක් පහත පරිදි මුදල් ගෙවිය යුතු ලෙස නිකුත් කරන ලදී.

	රු.
අයදුම්පත් සමඟ	20
විභජනය මුදල්	40
ඇරයුම් මුදල්	<u>40</u>
	<u>100</u>

සමාගමට කොටස් 90,000 ක් සඳහා අයදුම්පත් ලැබුණු අතර, ඉන් කොටස් 20,000 ක් සඳහා අයදුම්පත් ප්‍රතික්ෂේප කර මුදල් ආපසු යවන ලදී. කොටස් 20,000 ක් අයදුම්කර තිබූ ආයතනයේ සේවකයින්ට සම්පූර්ණ කොටස් ප්‍රමාණය ලබාදුන් අතර ඉතිරි අයදුම්කරුවන්ට සමානුපාතික පදනමට විභජනය කරන ලදී.

කොටස් 6000 ක් අයදුම් කල සේවකයෙකු නොවන අයදුම්කරුවෙකු විභජන මුදල් ගෙවීම පැහැර හැර ඇත.

මෙම කොටස්කරුවාට අමතරව වෙනත් කොටස්කරුවෙකු ඇරයුමේදී තවත් කොටස් 5000 ක් සඳහා ඇරයුම් මුදල් ගෙවීම කොට නැත. මෙම හිඟ හිටි සියලු කොටස් අහිමි කිරීමට තීරණය කරන ලදී. මෙම කොටස් නැවත එක් කොටසක් රු. 80/- බැගින් නිකුත් කර මුදල් ලබාගන්නා ලදී. ඉහත ගණුදෙනු සටහන් කිරීමට අවශ්‍ය ජ'නල සටහන් දක්වන්න.

(ලකුණු 10)

(03) සීමාසහිත කළු සමාගමේ 2011 මාර්තු 31 දිනට ශේෂ පිරික්ෂුම පහත දැක්වේ.

	හර '000	බැර '000
සාමාන්‍ය කොටස්		3000
08% වරණිය කොටස්		1500
2010.4.01 දිනට		
අමුද්‍රව්‍යය	100	
නොනිම් භාණ්ඩ	75	
නිම් භාණ්ඩ	200	
නිෂ්පාදනයට අනුව ගෙවන ලද පුරස්කාරය	180	
සෘජු වේතන	340	
අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම්	2630	
විකුණුම්		8570
ආපසු එවුම්/ ආපසු යැවුම්	170	30
ණයගැතියන්/ණය හිමියන්	570	300
යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තු	280	
වරපනම්	60	
විදුලිය	220	
කාර්යාල වැටුප්	290	
විකුණුම් වියදම්	210	
බැංකු ණයපොළී	64	
දුරකථන ගාස්තු	65	
බැංකු හර බදු හා ගාස්තු	20	
බොල් ණය	50	
අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම් 2010.04.01 දිනට		70
අධ්‍යක්ෂ ගාස්තු	300	
විගණන ගාස්තු	110	
ගෙන ඒමේ කුලී - අමුද්‍රව්‍යය	190	
දුන් වට්ටම්	100	
ගෙවන ලද ණයකර පොළී	60	
ගෙවන ලද ආදායම් බදු	140	
2009/2010 වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු ප්‍රතිපාදන		120
බෙදාහැරීමේ වියදම්	170	
දේපල පිරියත හා උපකරණ 2010.04.01 දිනට හා ක්ෂය වෙන්කිරීම්		
ඉඩම්	2000	
ගොඩනැගිලි	2400	160
යන්ත්‍රෝපකරණ	2300	460
මෝටර් රථ	1800	600
ගෘහ භාණ්ඩ	900	180
15% ණයකර		600
මුදල් හා බැංකු	106	
රඳවාගත් ලාභය		360
පොදු සංචිතය		150
	16,100	16,100

පහත අමතර තොරතුරු සපයා ඇත.

(1) 2011.03.31 දිනට තොග පහත පරිදි ගණනය කර ඇත.

	රු.
අමුද්‍රව්‍යය (පිරිවැයට)	210,000
නොනිම් භාණ්ඩ (ප්‍රාථමික පිරිවැයට)	330,000
නිම් භාණ්ඩ (පිරිවැයට)	170,000

(2) වරිපනම් හා විදුලිය කර්මාන්ත ශාලාව හා කාර්යාලය අතර 3:2 අනුපාතයට විභජනය කළ යුතුය.

(3) 2011.03.31 දිනට උපචිත වරිපනම් රු. 40,000/- ක් වූ අතර ඉදිරියට ගෙවූ විදුලිය රු. 10,000/- කි.

(4) 2007.09.10 දින රු. 800,000 කට මිලට ගත් මෝටර් රථය 2010.08.01 දින රු. 500,000 කට විකුණන ලදී. මෙම මුදල් සහ රු. 300,000 බැංකු ණයක් යොදවමින් නව මෝටර් රථයක් 2010.08.15 මිලට ගන්නා ලදී. මේ පිළිබඳ කිසිදු සටහනක් පොත් වල නබා නැත. ව්‍යාපාරයේ ක්ෂය ප්‍රතිපත්තිය වන්නේ මිලට ගන්නා වර්ෂයට අදාළව සම්පූර්ණ ක්ෂය කරන අතර විකුණූ වර්ෂයට අදාළව ක්ෂය සිදු නොකරයි.

(5) දේපල පිරියත හා උපකරණ වාර්ෂිකව පිරිවැය මත සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කළ යුතු අතර ක්ෂය අනුපාත පහත පරිදි වේ.

- ගොඩනැගිලි පිරිවැයෙන් 5% ක් වාර්ෂිකව
- යන්ත්‍රෝපකරණ පිරිවැයෙන් 20% ක් වාර්ෂිකව
- මෝටර් වාහන පිරිවැයෙන් 20% ක් වාර්ෂිකව
- ගෘහ භාණ්ඩ හා උපකරණ පිරිවැයෙන් 10% ක් වාර්ෂිකව

(6) කම්හල ගොඩනැගිල්ල රු. 1200,000/- ක් පිරිවැයක් දරා ඉදිකර ඇත. සියලුම යන්ත්‍රෝපකරණ කර්මාන්ත ශාලාවේ භාවිතා වේ. කර්මාන්ත ශාලා කටයුතු සඳහා රු. 800,000 ක ලොරියක් යොදා ගනියි. ගෘහ භාණ්ඩ හා උපකරණ වලින් 80% ක් භාවිතා කරනු ලබන්නේ ආයතන හා පරිපාලන කටයුතු සඳහායි.

(7) වර්ෂයේදී ගෙවන ලද ආදායම් බදුවලට 2009/ 2010 වර්ෂය ද හා අවසන් කාර්තුව සඳහා කල රු. 40,000/- ක් ඇතුළත්ය. ඉතිරියෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ ප්‍රචර්තන වර්ෂය සඳහා ගෙවූ ආදායම් බදුය. ප්‍රචර්තන වර්ෂය (2010/ 2011) සඳහා ආදායම් බදු වගකීම රු. 400,000/- සේ ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

(8) අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම ණය ගැතියන්ගෙන් 10% ක් වේ.

(9) අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල රැස්වීමේදී පහත සඳහන් යෝජනා සම්මත කර ඇත.

- වරණීය කොටස් සඳහා ලාභාංශ ගෙවීම.
- සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා 10% ලාභාංශ ගෙවීම.
- පොදු සංචිතයට රු. 200,000 ක් මාරු කිරීම.

2011.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ඔබ විසින් ප්‍රසිද්ධ කිරීමට සුදුසු ආකෘතියට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු අතර, ඊට අදාළ ගිණුම් සටහන් දක්වන්න.